

מרכז המוזיקה ביפו

כללי

1. אגף קהילה, נוער וספורט מפעיל, במסגרת החינוך המוזיקלי הבלתי-פורמלי, מספר מרכזים מוזיקליים. חלקם – קונסרבטוריונים הצמודים למרכזים קהילתיים, כדוגמת: בית בארבור, נווה אליעזר, בית דני ועוד.
2. מרכז המוזיקה הותיק ביותר שעומד ברשות עצמו, כמתקן עצמאי, הוא מרכז המוזיקה ביפו (להלן – "המרכז"), אשר הוקם בשנת 1965.
3. המרכז מהווה מוסד לחינוך מוזיקלי של תושבי תל אביב הצעירים (בעיקר כלי נשיפה), ובנוסף – מעמיד לרשות עיריית תל אביב-יפו את תזמורת הנוער שלו לאירועים ולכנסים שונים ומייצגים.
4. בצמוד למבנה המרכז הוקם בשנת 1993 אודיטוריום המהווה חלק מהמרכז. האודיטוריום משמש את המרכז ומושכר גם לאירועים שונים ולגורמים חיצוניים.
5. עד לשנת 1993 המרכז נוהל ע"י עיריית תל אביב-יפו. החל משנה זו הוא מופעל ע"י החברה למוסדות חינוך, תרבות ושיקום שכונות בת"א, מיסודה של הסוכנות היהודית לישראל בע"מ (להלן: "החברה"). החוזה העדכני התקף להסדרת מערכת היחסים בין החברה לעירייה נחתם בתאריך 13/7/2000. חוזה זה ביטל תוקפו של החוזה משנת 1983 ותוספותיו.
6. הביקורת בדקה את אופן פעילות המרכז והיקפה במהלך שנת 2002 (שנת הלימודים תשס"ב-תשס"ג).
7. לצורך עריכת הבדיקה קיימה הביקורת שיחות הבהרה עם: מנהל אגף קהילה, נוער וספורט; מנהל המחלקה למוזיקה; מנהל מרכז המוזיקה; מזכירת מרכז המוזיקה והמחסנאית של המרכז; חשב מינהל החינוך; סמנכ"ל החברה למוסדות חינוך; סגן גזבר העירייה; מנהל האגף לחיובי ארנונה; מנהל האגף לרישוי עסקים; סגן בכיר ליועמ"ש לעירייה; רכז תעריפים והכנסות ובוחנת תקציבים, אגף התקציבים. כמו כן נסקרו מסמכים וחשבוניות שהתקבלו לבקשת הביקורת מאת מנהל המחלקה למוזיקה, מנהל המרכז והחברה למוסדות חינוך.
8. הביקורת נערכה במהלך החודשים ינואר – אפריל 2003.

ממצאים

9. מרכז המוזיקה שייך ארגונית למחלקה למוזיקה ולאמנויות הבמה באגף קהילה, נוער וספורט במינהל החינוך, התרבות והספורט. המרכז פועל במבנה המצוי בבעלות העירייה, ברח' שארית ישראל 10, יפו. המבנה מכיל 18 כיתות לימוד (לימוד פרטני), שני אולמות ואודיטוריום בן 395 מושבים.
10. בנוסף, מקיים המרכז פעילויות ב-5 שלוחות בבתי"ס בעיר: בתי הספר "ארן", "אורנים" ו"ניצנים" ברמת אביב; בית הספר "אהבת ציון" במרכז העיר ובית הספר "ויצמן" ביפו.
11. חרף היות המרכז נכס עירוני, לא היו בידי מנהל אגף נכסי העירייה נתונים בדבר מועד הקמתו ותיאורו הפיזי (מס' קומות, מס' חדרים וכו'). הוא פנה בעניין זה למנהל אגף רישוי ופיקוח על הבנייה במינהל ההנדסה וביקש לעדכנו בפרטים האמורים. היות ותשובתו של האחרון לא סיפקה את הביקורת היא ערכה בדיקה נוספת בנדון עם אגף רישוי ופיקוח על הבנייה, בה נמסרו לה הנתונים הבאים, עפ"י רישומי תיקי הבניין במינהל ההנדסה:
- ברח' שארית ישראל 10 – מצוי מגרש בלומפילד.
 - ברח' שארית ישראל 12 – בית התזמורת לנוער (מרכז המוזיקה) – הוקם בהיתר בנייה מתאריך 7/10/65 (היתר מס' 476) וקיבל תעודת גמר בתאריך 31/10/68.
 - ברח' שארית ישראל 18 – האודיטוריום. נבנה בהיתר בנייה מתאריך 20/4/93 (היתר מס' 5930286) ופרוטוקול ביקורת גמר נערך בתאריך 22/1/95.
12. בגלל ותקו של המרכז ולמרות היותו מוסד המופעל ע"י החברה למוסדות חינוך, מועסקים בו 9 עובדי עירייה (בשמונה משרות עירוניות תקניות) והם: מנהל המרכז, מנהל מוזיקלי, רכז מוזיקה, מזכירת המרכז, מנהל משק, מדריך ומרצה, שני שרתים (אחד מהם בחצי משרה) ומחסנאי בכיר (חצי משרה).
13. מדריכי המוזיקה הם עובדי החברה למוסדות חינוך: עובדים לפי שעה ששכרם נקבע עפ"י טבלת שכר עירונית של נש"מ – מורים למוזיקה, ועובדים לפי חוזה.
14. בנוסף לתשלום משכורות עובדי המרכז, שהם עובדי עירייה, משתתפת העירייה בהוצאות הפעלת המרכז ואחזקתו בסכום שמאושר מראש ע"י העירייה (להלן: "התקציב"). הסכום מועבר לחברה למוסדות חינוך, עפ"י חוזה ההתקשרות עימה, כשסעיפי יעדיו מפורטים בדברי ההסבר לספר התקציב, בכללם – התקורה המשולמת לחברה בעבור גיהול המרכז.
15. עפ"י תנאי החוזה בין החברה לעירייה, מתחייבת הראשונה לעמוד במסגרות התקציב שאושרו לה מראש ע"י העירייה (בהסתייגות מסויימת למקרים חריגים) והעירייה מצידה מתחייבת להעביר לה

את סכומי התקציב שאושרו במועדים ובסכומים שהוסכם עליהם מראש. יתרות זכות בתקציב של שנת פעילות מתווספות לתקציב העירוני המאושר של השנה הבאה.

16. בשנת 2002 עמד התקציב העירוני להפעלת המרכז על 620,000 ₪. בדברי ההסבר להצעת

התקציב לשנת 2002 נקבע סכום זה על בסיס תקצוב הוצאות המרכז, עפ"י יעדיו, בניכוי

הכנסותיו המוערכות ממשותפים, כמפורט להלן: ₪

65,000	כ"א – 0.6 משרה, עובד שירות -
755,000	הפעלת חוגי מוזיקה, 220 ש"ש -
100,000	סדנאות ופרוייקטים -
280,000	הסעות -
140,000	אחזקה וחומרים, ציוד -
150,000	הפעלת האודיטוריום -
190,000	חשמל, טלפון וביטוח -
10,000	מים -
110,000	מינהלה -
<u>1,800,000</u>	סה"כ הוצאות:
1,180,000	סה"כ הכנסות ממשותפים:
<u>620,000</u>	סה"כ ההקצבה למרכז:

לעניין התקצוב העירוני התייחס מנהל מרכז המוזיקה כלהלן: "ההקצבה העירונית למרכז המוסיקה בשנת 2002 אשר מוצגת בדוחות ניצול תקציב שהועברו לידינו מאת החברה למוסדות חינוך במהלך שנת 2002 היא 612,000 ש"ח. פעילות המרכז התקיימה על בסיס נתון זה. יתרת 8,000 ש"ח נמצאים בסעיף המחלקה למוסיקה ואמנויות הבמה, תחת הכותרת "סדנאות מרכז המוסיקה"."

17. בהתאם לנתוני דוח ניצול תקציב לשנת 2002 של החברה למוסדות חינוך תוקצבו יעדי המרכז

וסעיפי הוצאותיו באופן שונה:

- נעשתה הפרדה בין סעיפי הוצאות/הכנסות של מרכז המוזיקה ובין אלה של האודיטוריום.
- ההוצאות פורטו בסעיפי תקציב שונים מאלה שנקבעו בדברי ההסבר לספר התקציב, כגון: הוצאות שונות ואחזקה, תחזוקה, ציוד.
- חלק מהיעדים תוקצבו ע"י החברה בסכומים שונים מאלה של העירייה, לדוגמא: הדרכה ומוזיקה – 970,000 ₪ (לעומת 755,000 ₪ בדברי ההסבר לספר התקציב העירוני). הסעות והובלות – 306,000 ₪ (לעומת 280,000 ₪ בדברי ההסבר לספר התקציב).

- ד. לא כל היעדים תוקצבו עפ"י הוצאותיהם/הכנסותיהם בפועל. לדוגמא: סעיף הכנסות מגבייה של האודיטוריום תוקצב ב-150,000 ₪ כשהכנסות בשנת 2000 עמדו על 332,000 ₪ וב-2001 על 284,245 ₪.
18. סמנכ"ל החברה, אליו פנתה הביקורת בנושאים הנזכרים לעיל, מסר דברים אלה:
- א. ההפרדה בין סעיפי הוצאות/הכנסות של המרכז והאודיטוריום היא היסטורית ונעשתה בזמנו לפי בקשת המחלקה למוזיקה. אין לכך שום משמעות ואין לחברה מניעה לאחד סעיפי התקציב הנ"ל.
- ב. החברה מנהלת את חשבונות המרכז ומתקצבת את סעיפי הוצאותיו עפ"י הנתונים הקיימים בשטח. החברה מקפידה על התאמה לסעיפי התקציב בדברי ההסבר לספר התקציב העירוני בכל הנוגע לתקציב הקשיח: כוח אדם, תקורה והוצאות המים.
- ג. בהתייחס לתקצוב החוגים סוכם עם העירייה שלמספר שעות הלימוד המוקצבות בדברי ההסבר לתקציב העירוני אין שום משמעות. חשוב מבחינת החברה שהחוגים יישאו את עצמם, שהסבסוד עבורם יהיה מינימלי ולא ייווצר מצב של פתיחת חוג עבור תלמיד אחד.
- ד. ההבדלים בין ההכנסות המוצגות במערכת המרכז ובין אלו המופיעות בדוחות הכספיים של החברה (שהם בעצם הדוחות שקובעים מבחינה חשבונאית) נובעים מהצורך להקביל הכנסות להוצאות, עפ"י כללי חשבונאות מקובלים: שנת לימודים מול שנת תקציב וצורות תשלום שונות (אשראי, שקים).
- ה. לעניין תקצוב הכנסות האודיטוריום בחסר: בגלל אי הודאות הכלכלית בשנת 2002 תוקצבו ההכנסות כאמור. בנוסף – עודף ההכנסות שהועבר משנים קודמות השפיע על החלוקה התקציבית.
- יצויין כי עפ"י סעיף 11.4 לחוזה ההתקשרות בין העירייה לחברה רשאית האחרונה לבצע העברות תקציב מפעולה לפעולה בתנאי שתיידע את העירייה בעניין.
19. בהתייחסו לאמור בסעיף 18 לעיל ביקש מנהל המרכז להדגיש כי תוכנית הלימודים של המרכז, מעצם טבעה, מבוססת על הוראה אישית של נגינה ולפיכך ברוב המקרים הפעילות אינה כלכלית ואינה נושאת את עצמה.
20. באשר לתקצוב יעדי המרכז ע"י העירייה, כפי שנקבע בדברי ההסבר להצעת התקציב, נמצא כי לא תמיד היתה התייחסות להוצאות/הכנסות בפועל של המרכז, כפי שדווחו תקופתית ע"י החברה למוסדות חינוך. לדוגמא:
- א. סעיף "הפעלת חוגי מוסיקה" תוקצב בשנים 2001-2003 על בסיס של 220 שעות שבועיות, כשבשנת 2001 הן הוערכו ב-800,000 ₪, בשנת 2002 ב-755,000 ₪, ובשנת 2003 – 755,000 ₪. ההוצאות בפועל בסעיף זה היו, לפי דיווחי החברה למוסדות

חינוך: בשנת 2000 - 925,000 ₪, בשנת 2001 - 950,000 ₪ ובשנת 2002 - 970,000 ₪.

ב. בתחשיב ההקצבה הכוללת של העירייה למרכז המוזיקה (סעיף 16 לעיל) נלקחו בחשבון, בסכום גלובלי, הכנסות המרכז ממשותפים – בשנת 2001 סך 1,000,000 ₪ ובשנת 2002 סך 1,180,000 ₪. לא נלקחו בחשבון הכנסות נוספות אחרות של המרכז, כגון: הכנסות מהשכרת האודיטוריום. הכנסות אלו עמדו בשנת 2001 על 284,245 ₪ ובשנת 2002 על 288,643 ₪ (עפ"י דיווחי החברה למוסדות חינוך).

21. הביקורת ביקשה הבהרות לאמור בסעיף 20 לעיל מאת בוחנת תקציבים בעירייה, שמרכז המוזיקה מצוי בתחום טיפולה. בוחנת התקציבים מסרה לביקורת:

א. קביעת מספר השעות השבועיות כאמת מידה להוצאות ההדרכה הינו ארכאי ומן הראוי היה למחקו מדברי ההסבר לספר התקציב, כפי שנעשה, לדבריה, ביחס למתנ"סים אחרים.

מנהלת אגף התקציבים מסרה בתגובה לאמור לעיל שדברי ההסבר יעודכנו בתקציב 2004.

ב. בכל הנוגע להתייחסות להוצאות/להכנסות בפועל בעת תקצוב המרכז מסרה בוחנת התקציבים כי התקציב נערך ע"י אגף התקציבים בשיתוף עם מנהל האגף הנוגע בדבר, במסגרת תוכנית העבודה. התקציב נקבע על סמך תקציב קיים ובהתחשב בהערות/דרישות המנהל, בדבר הצורך בתוספת ו/או בקיצוץ בסעיף זה או אחר. לדבריה, יש להניח שהמנהל יודע היטב את צרכי יחידתו.

כמו כן, מלאכת הכנת התקציב מסתיימת בחודשים ספטמבר-אוקטובר, בשעה שהדיווח הסופי של החברה למוסדות חינוך בדבר הניצול התקציבי של המרכז מתקבל באגף התקציבים רק בחודש אפריל – לאחר שהתקציב כבר הוכן.

ג. בוחנת התקציבים הוסיפה כי על מנת לתקצב מוסד על סמך הוצאותיו והכנסותיו הממשיות (בפועל), יש צורך בעריכת עבודת מחקר מעמיקה. בחינת מוסד ספציפי לעומק, במסגרת בחינה כלכלית, נעשית בהתאם לתוכנית העבודה של אגף התקציבים.

ד. לדברי הבוחנת, הפרדה בין הוצאות והכנסות המרכז והאודיטוריום נעשית ע"י החברה למוסדות חינוך בלבד. מבחינת העירייה יש חשיבות לעובדה שהמרכז יעמוד במסגרת התקציב שלו, ואכן הוא עומד בכך.

22. הכנסות המרכז:

בחווה ההתקשרות בין החברה לעירייה נקבע: "החברה תעשה ככל יכולתה לעמוד ביעדי ההכנסות שנקבעו לה וכפי שהם מוצגים בדברי ההסבר של ספר התקציב העירוני".

מקורות הכנסה עצמית של מרכז המוזיקה הם: דמי לימוד; השכרת מתקני המרכז לגופים שונים כגון: תזמורת צה"ל, התזמורת הקאמרית – חזרות, התזמורת הפילהרמונית הצעירה, ועוד; הכנסות מקיום סדנת קיץ ותרומות.

א. בכל הנוגע לתרומות מסר מנהל המרכז כי עד שנת 2001 נהנה המרכז מתרומות באמצעות קרן ת"א לפיתוח. התרומות נפסקו בשנת 2002, עם פטירת התורמת.

ב. השכרת מתקני המרכז הניבה בשנת 2002 - 302,888 ₪ - עפ"י רישומי המרכז ו-288,640 ₪ - עפ"י דוח ניצול תקציב לשנת 2002 של החברה למוסדות חינוך. צפי ההכנסות עפ"י דוח זה היה: 150,000 ₪.

ג. ההכנסות מדמי לימוד עמדו בשנת 2002 על 1,098,325 ₪ עפ"י רישומי מרכז המוזיקה ו-1,083,842 עפ"י הרישום בדוח ניצול תקציב של החברה למוסדות חינוך. בדוח זה נקבע צפי של 1,250,000 ₪ להכנסות מסעיף הכנסות מחוגים.

ד. הכנסות מפעולות סדנת קיץ – 144,412 ₪.

לשאלת הביקורת אם קיימות הכנסות ממתן חסויות, נמסר ע"י מנהל המרכז כי למרכז אין הכנסות ממקור זה. בשנת 2002 קיבל המרכז חסויות של 3 חנויות לכלי נגינה, אשר תרמו כלי נגינה למרכז תמורת ציון שמן על ההזמנה לאירוע. המנהל ציין כי במשך שנים ארוכות מעניקות מספר חנויות לכלי נגינה כלים לבוגרים המצטיינים של המרכז. המרכז מביע תודתו להן בכתב ע"ג ההזמנה לקונצרט החגיגי של טקס הפרידה מהבוגרים.

23. בהתייחסו לאמור בסעיף 22 לעיל (סעיפים קטנים ב – ד) מסר מנהל המרכז: "במהלך תקופת ביצוע הביקורת מטעם משרד מבקר העירייה בצעה עובדה העירייה, המטפלת בתקציב, בדיקה מחודשת של הכנסות המרכז. עפ"י תוצאות בדיקתנו, הפער בין נתוני סך כל הכנסות המרכז, עפ"י רשומותינו לרשומות החברה למוסדות חינוך עומד על כ-9,399 ש"ח. להלן סיבות עיקריות להבדל בנתונים:

א. נתוני הכנסות מרכז המוזיקה כוללים המחאות (בגין תשלום שכ"ל ולקוחות) אשר מועד פרעונן בעונת הכספים הבאה.

ב. תשלומים המועבר ע"י יחידות עירוניות השוכרות את שירותי מרכז המוזיקה מופקדים ע"י החברה בסעיף הכנסות "החזרים מעיריית תל-אביב" בעוד שברישומינו הם נכללים בסעיפי הכנסות מהשכרת היכל.

ג. עמלות נגבות ע"י הבנקים (בעיקר עבור שימוש בהוראות קבע לנגביית שכ"ל) ישירות מול החברה למוסדות חינוך על – חשבון סעיפי הכנסות וללא העברת ערכון באופן שימתי לידי הנהלת המרכז."

מנהל המרכז הוסיף כי במרכז לא מועסקת מנהלת חשבונות. הטיפול בניהול התקציב הוא פרי יוזמתה של מזכירת המרכז ולפיכך מתאפשר להנהלת המרכז להציג נתונים של הפעלת התקציב ברמת פירוט גבוהה.

24. חלקה היחסי של ההקצבה העירונית בסה"כ תקציב המרכז:
בשנת 2000 – כ-45% מהתקציב הכולל (811,000 ₪ מתוך 1,811,000 ₪);
בשנת 2001 – כ-42% מהתקציב הכולל (720,000 ₪ מתוך 1,720,000 ₪);
בשנת 2002 – כ-34% מהתקציב הכולל (620,000 ₪ מתוך 1,800,000 ₪).
25. עפ"י התחייבותה בחוזה ההתקשרות מעבירה החברה לעירייה מדי רבעון דיווח עדכני בכתב על הוצאות הפעלת המרכז, כולל הביצוע לרבעון והביצוע המצטבר לאותה שנת תקציב. בסוף כל שנה היא מעבירה דוח ניצול תקציב שנתי.
חשב מינהל החינוך משמש בקר של פעילות החברה למוסדות חינוך: הוא מבקר את הדוחות הרבעוניים שנשלחים אליו ע"י החברה ובודק אם ההוצאות עבור העבודות והשירותים המוגשים בהם אכן בוצעו בהתאם למטרות אליהן יועדו.
דוחות הפעולה הרבעוניים ודוח ניצול תקציב שנתי אינם מועברים אל מנהל המחלקה למוזיקה ולאמנויות הבמה, אלא עפ"י דרישתו.
בהתייחסו לאמור בסעיף זה מסר חשב ומנהל מח' כספים במינהל החינוך, התרבות והספורט: **"חשבות מינהל החינוך מקיימת בקרה תקציבית של פעילות החברה בכללותה, וזאת בדגש על מגמות העיקריות. דגשים אלו, לרבות תחזית הביצוע המפורטת, מועברים להנהלת מינהל החינוך מדי רבעון, לצורך הערכות כמתבקש.**
באשר לבדיקת התאמתן של העבודות והשירותים שבוצעו ע"י החברה למטרות להן יועד התקציב, סוגייה זו נוגעת לאיכות הפעילות ועל כן היתה באחריות המנהל העירוני."
26. חלוקת סמכויות – תפקידים בין העירייה לבין חברת מוסדות חינוך:
בהתאם לתנאי ההתקשרות עם החברה למוסדות חינוך, היא מפעילה ומנהלת את מרכז המוזיקה, שוכרת עובדי הדרכה ומשלמת שכרם, מבצעת אחזקה, רכישות, ביטוחים, גביית דמי לימוד וכל פעילות אחרת שקשורה בניהול המקום, תפעולו ואחזקתו – הכל עפ"י נוהלי החברה ובתיאום עם העירייה. העירייה קובעת את תוכנית העבודה של המרכז (מנהל המרכז בשיתוף מנהל המחלקה למוזיקה); מאשרת שכר מדריכי המוזיקה שנקבעו ע"י החברה; קובעת תעריפי שכר לימוד והנחות; מאשרת בחתימתה בקשות לרכישות טובין בסכומים מעל 7,000 ₪ ואמורה לבקר את איכות פעילותה במקום.
27. בעניין הבקרה והפיקוח על הפעילות במרכז פנתה הביקורת אל מנהלו, אשר השיב כדלקמן: אין נהלים בדבר חובת דיווח אל מנהל המחלקה למוזיקה ולאמנויות הבמה. הוא שולח אליו דיווחים נתונים ותוכניות עבודה, על פי דרישה. למעשה, הוא גוף מרכז בעל אופי אוטונומי מהבחינה שיחסי העבודה עם הממונים מאפשרים לו, לדעתו, חופש פעולה בקבלת החלטות, דבר המשרת את מטרות המרכז.

בקרת העירייה על פעילות המרכז מתבצעת באמצעות ביקורי מנהל המחלקה במרכז, פגישות עבודה המתקיימות במשרדו ופגישות פרום מנהלי קונסרבטוריונים בראשות מנהל המחלקה. מנהל המחלקה למוזיקה ולאמנויות הבמה אישר לביקורת כי אין נוהל של מתן דיווחים תקופתיים על פעילות המרכז למחלקתו, אולם הוא נוהג לבקש דיווח חצי שנתי על פעילויותיו השוטפות. באשר לאופן ביצוע ההערכה והבקרה שלו על פעילות המרכז מסר מנהל המחלקה כי הוא נוהג לבקר במרכז מדי פעם, בודק האחזקה וכו'. הוא מבקש דיווחים על פעילות ועל ניצול תקציבי, במידה ורוצה בכך; אחת לחודשיים הוא מקיים מפגש עם מנהלי הקונסרבטוריונים בעיר, בכללם מנהל מרכז המוזיקה. במפגשים אלה מחליפים דעות על נושאים הקשורים בפעילויות משולבות של גופים אלה.

מנהל המחלקה הוסיף כי 2002 היתה השנה הראשונה בה הגיש מנהל המרכז (המכהן בתפקידו מחודש יולי 2001) תוכנית עבודה. התוכנית הוכנה אמנם ע"י המנהל, אך לבקשתו וביוזמתו היא תוקנה, והוספה שלוחה נוספת של המרכז, ביפו - בי"ס ויצמן. כמו כן, יש בדעתו לבדוק בעתיד את תוכנית העבודה מול ביצועה.

28. נוהלי העבודה של המרכז למוזיקה הם למעשה נוהלי הפעולה של החברה למוסדות חינוך. לדברי מנהל המרכז, אין לו נוהלי עבודה כתובים בכל הנוגע לרישום ולניהול ספרייה, נהלים פדגוגיים, נוהלי בחינות וכו'. המנהל מסר שהחל בכתיבת נהלים הנחוצים לו להפעלה תקינה של המרכז.

המרכז ופעילותו

29. לקראת תחילת שנת הלימודים שולח המרכז הזמנות (ברושורים) לבתי-אב בעיר, להם ילדים בכיתות ב' – ו' (עפ"י נתונים ממרכז המידע העירוני). כמו כן נעשה פרסום באתר האינטרנט.

30. תלמידים מתקבלים ומשובצים ללימודי המוזיקה לאחר עריכת מבחני קבלה (שמיעה, התאמה). מטרת המרכז היא לשלב בתזמורות תלמידים עפ"י יכולתם האישית, חצי שנה עד שנה ממועד תחילת הלימודים.

31. כל תלמיד מקבל במרכז:

- שיעור אישי בנגינה, 40 דקות, אחת לשבוע.
 - שיעור כיתתי חד-שבועי בתורת המוזיקה (חלק מהתלמידים משתתפים).
 - חזרות בהרכבים ותזמורות (פעם או פעמיים בשבוע, בהתאם לסוג התזמורת).
- אחת לחצי שנה מתקיימות בחינות, הן בשלוחות (בתי"ס) והן במרכז.

32. לכל תלמיד ניתן בהשאלה כלי נגינה לביתו, בעבורו מפקידים ההורים שטר ביטחון חתום על ידם. לא נדרשים ערבים לשטרות הביטחון. בדר"כ לא מצוין סכום על גבי השטרות. לשאלת הביקורת הוסבר כי הסיבה לכך היא כי במהלך שנות הלימוד התלמיד מחליף כלי נגינה ולכן אין מקום לקבוע את ערך השטר לפי כלי מסויים.

33. הטיפול בהשאלת כלי הנגינה, רישומם במערכת הממוחשבת, רישום שטרי הביטחון וכו' נעשה ע"י מחסנאית המרכז, המנהלת את מחסן הכלים המוזיקליים ואת ספריית התווים.
34. לשאלת הביקורת הבהירה המחסנאית כי בתום שנת הלימודים כלי הנגינה המושאלים לא נלקחים ממחזיקיהם, זאת – כדי לא לנתק את הקשר שלהם עם הכלי ועם המרכז ולדרבנם להמשיך בלימודי המוזיקה. היה ותלמיד אינו ממשיך בלימודיו בשנה הבאה, היא פונה בדרישה להשבת כלי הנגינה המושאל באמצעות הטלפון ובכתב. לדבריה, הכלים מוחזרים בסופו של דבר.
35. בדיקת סיכום ספירת המלאי של המרכז לשנת 2002 העלתה:
- א. הושאלו 270 כלי נגינה. מתוכם לא הוחזרו 6 כלים: 5 תופים ואורגנית. נעשו פניות למשפחות התלמידים, להשבת הכלים המושאלים (פניות טלפוניות ובכתב) ובתאריך 22/3/03 הנושא הועבר לטיפול החברה למוסדות חינוך.
- ב. בעבור 14 מתוך 270 הכלים שהושאלו, לא הופקדו שטרי ביטחון. מנהל המרכז מסר לעניין זה:
- "א. 7 מתוך 14 הכלים שצוינו הושאלו והוחזקו ע"י חבר סגל ההוראה שהשתמשו בהם לצרכי עבודתם. חברי הסגל לא הפקידו שטרי ביטחון בעבור כלים אלה ולדעת המנהל לא היה צורך לחייבם בכך.
- ב. שבעה כלים נוספים הוחזקו בהשאלה אצל תלמידים אשר הפקידו בעבורם שטרי ביטחון. במאגר הנתונים הממוחשב של המרכז מופיעים מספרי הזיהוי של השטרות שהופקדו אולם מפאת חוסר תשומת לב של המחסנאית היא לא סימנה שהשטר נמסר."
- מנהל המרכז צירף רשימת 7 חברי הסגל שהכלים נמצאו בחזקתם וכן רשימת 7 התלמידים שהכלים הושאלו להם תמורת הפקדת שטרי ביטחון, כולל מספרי השטרות.
36. לימודי הנגינה במרכז מתמקדים בעיקר בכלי נשיפה ובקיומן של תזמורות כלי נשיפה. במרכז קיימות 3 תזמורות כלי נשיפה. כמו כן קיימת מחלקה לכלי מקלדת, כלי קשת, כיתת תלמידי גיטרה ועוד.

הפעילות בשלוחות המרכז – בבתי"ס

37. אחת לשבוע נשלח צוות של 4-7 מורי נגינה של המרכז לבתי"ס. בראש כל צוות עומד רכז (בדר"כ אחד ממורי הנגינה) שתפקידו לנהל בפועל את שיעורי הנגינה בבית"ס ולנצח על תזמורת בית"ס.
38. השיעורים מתחילים בכיתה ג' – שיעורים קבוצתיים בחלילית. החל מכיתה ד' ניתנים שיעורים פרטניים, כשבמהלך יום הלימודים התלמידים יוצאים מכיתת הלימוד הרגילה שלהם למשך שעה של שיעור נגינה ואחריה הם שבים לכיתתם. בתום יום הלימודים נערכת חזרה של כל המשתתפים בשיעורי הנגינה בבית"ס, שמהווים יחדיו את תזמורת בית"ס.

החל מהשנה השנייה ללימודים מגיעים התלמידים למרכז, אחת לשבוע, ומשתתפים בחזרות של התזמורת הצעירה.

4 פעמים בשנה נערך יום מוזיקה עירוני בו כל תלמידי השלוחות באים למרכז המוזיקה לפעילות משותפת.

לדברי מנהל המרכז, מתקיימת הפעילות הייחודית (חזרות בנגינה בתזמורת, יום מוזיקה עירוני וכו') במבנה המרכז בלבד, במטרה למשוך את תלמידי השלוחות להמשך לימודים במקום עצמו, בהתבגרם.

דמי לימוד והנחות

39. תעריפי דמי הלימוד מומלצים ע"י ועדת התעריפים ומאושרים בוועדת כספים. כך גם ההנחות מדמי הלימוד. תלמידים שאינם תושבי ת"א מחוייבים בתעריף דמי לימוד גבוה יותר.

40. דמי הלימוד נגבים בהוראת קבע שנתונים הורי התלמידים. הגבייה מתבצעת באמצעות חברת גבייה המועסקת ע"י החברה למוסדות חינוך.

תלמידים, תעריפי דמי לימוד והנחות

41. עפ"י נתוני מרכז המוזיקה, 442 תלמידים למדו במרכז במהלך שנת 2002 (שנת הלימודים תשס"ב ינואר – יוני 2002 ושנת הלימודים תשס"ג ספטמבר – דצמבר 2002).

מהם: 25 תלמידים שאינם תושבי ת"א- יפו

221 תלמידים למדו בשלוחות המרכז (בבתי"ס)

הערה: בנתונים אלה יש לקחת בחשבון את העובדה כי במהלך שנת הלימודים קיימת גמישות בלתי פוסקת של תנועת תלמידים – נרשמים ונושרים.

42. תעריפי דמי הלימוד:

לשנת תשס"ב – 305 ₪ לחודש;

לשנת תשס"ג – 320 ₪ לחודש;

תעריף לתושבי חוץ – 33% יותר מהתעריף הרגיל.

התעריפים לשנת תשס"ג הומלצו ע"י ועדת התעריפים העירונית, בישיבתה בתאריך 1/7/02 (פרוטוקול 2/2002) ואושרו ע"י ועדת הכספים בישיבתה בתאריך 5/8/02 וע"י מועצת העירייה

בישיבתה בתאריך 18/8/02.

43. בפרוטוקול האמור נקבעו הנחות מדמי הלימוד, לפי הפירוט הבא:

הנחות יינתנו לתושבי תל אביב-יפו בלבד.

שיעורי ההנחות:

50% הנחה	עולים חדשים בעלי תעודה שהונפקה לאחר 1/9/2000
33%	משפחות ברוכות ילדים (4 ילדים עד גיל 18)
25%	משפחות חד-הוריות
	תלמידי מגמת מוזיקה בבי"ס לאמנויות (עפ"י אישור ביה"ס)
25%	בן משפחה שני (מקרבה ראשונה)
40%	חברי תזמורת ייצוגית (הרכב א')
60%	חברי תזמורת ייצוגית שאינם לומדים באופן יחידני
25% מתעריף הכלי הנמוך יותר	לומד יותר מכלי אחד
50% מתעריף הכלי הנמוך יותר	לומד כלי שני "תזמורת"

הזכאי ליותר מהנחה אחת יהנה מהגבוהה שבהן בלבד. הנחות עקב מצב חומרי – עפ"י טופס בקשה מפורט ובצירוף מסמכים בוועדה מוסדית פנימית - 30% הנחה.

44. מנתוני המערכת הממוחשבת של מרכז המוזיקה עלה: 168 מתוך 442 תלמידי המרכז נהנו מהנחות מדמי הלימוד במהלך שנת 2002. מהם 130 – תלמידי המרכז עצמו; 38 – תלמידי השלוחות (בתיה"ס). להלן התפלגות מקבלי ההנחות:

שיעור ההנחה	מס' תלמידים
25% (משפחות חד הוריות, אח נוסף לומד, בי"ס לאמנויות)	79
30% (תלמידי המרכז שמנגנים בהרכב א' של התזמורת + 1 הנחה מוסדית)	41
33% (משפחות מרובות ילדים + 1 הנחה מיוחדת)	21
40% - הנחה מיוחדת (מוסדית)	4
50% - הנחה מוסדית מיוחדת	10
60% - 11 תלמידים שמנגנים בתזמורת בלבד ולא לומדים בשיעורים יחידניים + 1 מיוחדת	12
20% - הנחה מיוחדת	1
סה"כ 168 תלמידים	

45. חריגות מהנחות שנקבעו ע"י ועדת תעריפים

בבדיקת נתוני מרכז המוזיקה עלה:

א. 11 תלמידים שאינם תושבי העיר תל אביב-יפו קיבלו הנחות מדמי הלימוד, חרף קביעת ועדת התעריפים שהנחות יינתנו לתושבי תל אביב-יפו בלבד: 6 תלמידים קיבלו הנחה של 30% בגלל השתתפותם בהרכב א' של התזמורת ו-5 תלמידים קיבלו הנחה של 60% – בגלל השתתפותם בתזמורת בלבד, ללא לימוד יחידני.

מנהל המרכז מסר לביקורת כי תלמידי המרכז שהם תושבי חוץ אינם נהנים מההנחות, פרט לחברי התזמורת הייצוגית. זאת בשל המחוייבות הגדולה שלהם לפעילות הכוללת קונצרטים רבים בשנה, חזרות בסופי שבוע, השתתפות בכנסי תזמורות וכן בשל הקושי להפלות בין חברי תזמורת תושבי ת"א-יפו לאלה שהם תושבי חוץ, כלומר: הנחה משכר לימוד לתושבי ת"א מחד ושכר לימוד מלא + תוספת, לתושבי חוץ.

ההנחה האמורה היא, לדברי המנהל, משכר הלימוד הכולל תוספת של תושב חוץ. המנהל מסר שההנחות הנ"ל אושרו בכתב למנהלת המרכז עוד בשנות התשעים, אולם תיקי המסמכים הנוגעים אינם מצויים בארכיון המרכז. לדבריו, תוגש בקשה אל הגורמים הרלוונטיים בעירייה לאישור מחדש של ההנחות האמורות, במקביל לחיפוש אחר האישור משנות התשעים.

המנהל הדגיש כי יש להתייחס לשכר הלימוד של חברי התזמורת על רקע מאמצי המרכז לאתר בני נוער בעלי היכולות המוזיקליות הגבוהות ביותר, על מנת לשמור על איכותה הגבוהה של התזמורת הייצוגית.

ב. מרכז המוזיקה העניק הנחות מוסדיות בגובה עד 50% מדמי הלימוד, כשועדת התעריפים קבעה הנחה מוסדית בגובה 30% בלבד.

מנהל המרכז התייחס לאמור לעיל ומסר כי ועדה מוסדית רשאית לאשר הנחה בשיעור של עד 50%.

רכז תעריפים והכנסות, המרכז את עבודת ועדת התעריפים, מסר לביקורת בעניין זה, כי ככל הנראה מדובר בטעות סופר שנפלה בפרוטוקול מחודש יולי 2002, בו הורחבה הסמכות להנחה מוסדית לכדי 50% ביחס למתנ"סים, תיקון שככל הנראה הושמט, בטעות, ביחס למרכז המוזיקה.

מנהלת אגף התקציבים הודתה לביקורת על הסבת תשומת הלב לטעות שנפלה והודיעה כי הטעות תוקנה במסמך התעריפים החדש לשנת תשס"ד, שהובא לאישור ועדת הכספים בתאריך 24/6/03.

- ג. חריגות מתעריפים ואי דיוקים אחרים שנמצאו ברישומי המרכז:
- 1) 2 תלמידים קיבלו הנחת "אח" בשיעור 20%, כשאחיהם לא הופיעו ברשימת התלמידים.
 בירור עם מזכירת המרכז העלה כי במקרה אחד אחותו של התלמיד נשרה מהלימודים בחודש דצמבר 2001 וכי תעריף דמי הלימוד שלו לא עודכן על ידה בטעות.
 המזכירה מסרה לביקורת שהתעריף יעודכן רטרואקטיבית מחודש דצמבר 2001 (מס' רישום 143). מנהל המרכז הודיע, בהתייחסו לנ"ל, שהתיקון הנדרש בוצע.
 במקרה השני הוברר כי אחיה של התלמידה שקיבלה ההנחה נשר מלימודיו בחודש נובמבר 2001. התלמידה שילמה את מלוא דמי הלימוד החל מחודש נובמבר, ללא הנחה (נבדקו קבלות). רישומי המרכז לא עודכנו בהתאם (מס' רישום 197).
 - 2) תלמיד קיבל הנחה בשיעור של 30% בעבור "אח", כשעל פי הנחיות ועדת תעריפים הנחת אח היא בשיעור של 25% בלבד (מס' רישום 148).
 בירור ברישומי מזכירת המרכז העלה כי תלמיד זה מקבל הנחה של 30% החל מחודש ספטמבר 2002, עקב השתתפותו בהרכב א' של התזמורת. לדברי המזכירה, "קוד" ההנחה לא עודכן ברישומי המערכת הממוחשבת.
 תלמידה קיבלה הנחה בשיעור 33% כהנחת "אח" (שהיא 25%) (מס' רישום 54).
 - 3) בירור עם מזכירת המרכז העלה כי מדובר בהנחה מיוחדת: במשפחה לומדים שני ילדים, לכן נרשם שהתלמידה קיבלה הנחת אח.
 בתאריך 17/9/02 דנה הוועדה הפנימית המוסדית בבקשת המשפחה לקבלת הנחה גבוהה יותר. הבקשה נתמכה במכתב של מנהל שירותים חברתיים בעירייה והנמקות מיוחדות. הוועדה החליטה להגדיל הנחת התלמידה מ-25% ל-35%. בהיעדר אפשרות של רישום שיעור הנחה זה, נרשם 33% ולא עודכן "קוד" ההנחה שהיה בעצם הנחה מיוחדת ולא "הנחת אח" (אחיה של התלמידה קיבל באותה ועדה 50% הנחה מיוחדת).
 - 4) מנהל המרכז מסר בתגובתו לממצאי הביקורת כי בעקבות מקרה זה יבוצע שיפור בתוכנת הרישום לשנת תשס"ד.
 הנחה מדמי לימוד שקיבל תלמיד בעבור לימוד נגינה בכלי שני לא הופיעה ברישומי המרכז. (מס' רישום 136). ברישומים הפנימיים, לא ממוחשבים, של מזכירת המרכז – ההנחה הופיעה.
 בהתייחס לנ"ל מסר מנהל המרכז שקוד ההנחה שונה במערכת הממוחשבת לכשנתגלתה הטעות.

- (5) 2 תלמידים קיבלו פטור מדמי לימוד עבור כלי שני (בסון וטובה) ושילמו דמי לימוד מופחתים עבור לימודי הכלי הראשון (מספרי רישום 2060 + 126). נתונים אלה לא קיבלו ביטוי ברישומים הממוחשבים של מרכז המוזיקה והם הובררו בעקבות שאלות הביקורת. מנהל המרכז מסר לעניין זה, כי בסון וטובה הם כלים "לא פופולריים" בקרב התלמידים, אולם הם חיוניים ונחוצים לפעילות התזמורת. אי לזאת הוא הפעיל שיקול דעת בעניין שני התלמידים האמורים ונתן הרשאה שילמדו נגינה בכלים אלה ללא תשלום נוסף. עדכון דמי הלימוד נעשה באופן פנימי. בתגובתו לממצאי הביקורת הוסיף מנהל המרכז: "על מנת לקיים תזמורת כלי נשיפה יש צורך להכשיר נגנים בכלים ייחודיים "ולא פופולריים" ... במשך שנים ארוכות אנו נוהגים כמו מוסדות דומים רבים בארץ "לבנות" עתודה של נגני בסון, קלרינט בס, טובה ואבוב, ע"י הפניית תלמידים המוגנים בכלי אחד ללימוד נגינה בכלים ייחודיים אלו באמצעות פטור משכר לימוד לתקופת מה. התלמידים שבנדון רשומים המאגר הנתונים הממוחשב כתלמידי נגינה בכלי נוסף שעברו אינם משלמים שכ"ל. במקרה של בחירה מוצלחת, לאחר תקופה של שנה, והתמקדות התלמיד בכלי הייחודי, יפסיק זה את לימודיו בכלי הנגינה המקורי או לחילופין ישלם שכר לימוד עפ"י התעריף שנקבע ללימודי שני כלי נגינה. תבוצע פנייה לגורמים הרלבנטיים בבקשה לאשר את ההליך."
- (6) ברישומי המרכז נמצאה תלמידה שמקבלת שתי הנחות בשיעור 30% כ"א, עבור השתתפות בתזמורת (הרכב א'). בירור עם המזכירה העלה כי הנ"ל מקבלת הנחה של 30% עבור השתתפות בתזמורת (הרכב א') ו-25% עבור נגינה בכלי שני. נתונים אלה לא עלו מתוך הרישומים הממוחשבים. מנהל המרכז מסר כי שינוי נתוני ההנחות במאגר הממוחשב של המרכז בוצע באיחור.

תקציב הדרכה

46. במרכז המוזיקה מועסקים מדריכים ומורים ששירותיהם נשכרים ע"י החברה למוסדות חינוך. שכרם משולם ע"י החברה כשכר חודשי – בהתאם לתנאי חוזה העסקתם, או – כשכר עבור שעת עבודה, עפ"י טבלת שכר עירונית של נש"מ – מורים למוזיקה. העלאת תעריף שכר המורים נעשית באישור ועדת חריגים עירונית. הגדלת היקף העסקת המורים – באישור החברה למוסדות חינוך.

47. בדברי ההסבר לספר התקציב לשנת 2002 יועד סך של 755,000 ₪ מההקצבה העירונית למרכז המוזיקה, כהשתתפות לסעיף "הפעלת חוגי מוזיקה" במרכז. הסכום הוקצב על בסיס תחשיב של 220 שעות לימוד שבועיות. בדוח ניצול תקציב לשנת 2002 של החברה למוסדות חינוך עומד סעיף תקציב "הדרכת מוזיקה" על סכום של 970,000 ₪.

48. עפ"י הנתונים שקיבלה הביקורת מהנהח"ש של החברה למוסדות חינוך, שולמו על ידה בשנת 2002, במסגרת סעיף הדרכת מוזיקה (סעיף מס' 362811841), סך 1,064,746.34 ₪. הסכום שולם ל-59 עובדים של המרכז, מהם 2 עובדים שאינם מדריכי מוזיקה ועוד 4 מורים שנתנו שירות חד-פעמי למרכז. שני העובדים הם: ספרנית המועסקת ב-10 ש"ש ומזכירה המועסקת בהיקף משרה מלאה.

49. הביקורת בדקה האסמכתאות לתשלום שכרם של 17 מורים במהלך שנת 2002. המדגם נבחר אקראית. הבדיקה כללה בחינת רישומי כרטיסי הנוכחות, הצלבת נתונים אלה עם המידע על לוח הזמנים של שיעורי המורה ומספר תלמידיו. ממצאי הביקורת העלו:

א. בכלל המדגם שנבדק לא נמצאה התאמה בין רישומי הנוכחות של המורים (בכרטיסי הנוכחות) לבין השעות לפיהן חושב שכרם.

דוגמאות לחישוב שכר אצל 3 מורים עבור פחות שעות מהרשום בכרטיסי הנוכחות:

מורה א' - חודש דצמבר 2002: בכרטיס נוכחות – 36.10 שעות

בדיווח לצרכי שכר – 29.5 שעות.

מורה ב' - חודש נובמבר 2002: בכרטיס נוכחות – 32.20 שעות

בדיווח לצרכי שכר – 20 שעות.

מורה ג' - חודש ספטמבר 2002: בכרטיס נוכחות – 30.21 שעות

בדיווח לצרכי שכר – 25.5 שעות.

דוגמאות לדיווחים על שעות העסקה (לצרכי תשלום) של 3 מורים, מעבר לאלה שהוטבעו בכרטיס הנוכחות:

מורה ד' - חודש אוקטובר 2002: בכרטיס נוכחות – 15.58 שעות

בדיווח לצרכי שכר – 20 שעות.

מורה ה' - חודש אוקטובר 2002: בכרטיס נוכחות – 40.49 שעות

בדיווח לצרכי שכר – 51.5 שעות.

מורה ו' - חודשים אוקטובר – דצמבר 2002: בכרטיס נוכחות – 8.15 – 8.45 שעות

בדיווח לצרכי שכר: 10 שעות.

הביקורת ביקשה מאת מזכירת המרכז הסבר לתופעת אי ההתאמות שצויינו לעיל. המזכירה, המופקדת על העברת דיווחים לחברת מוסדות חינוך, לצרכי תשלום שכר

המורים, מסרה כי שכרם של המורים משולם עפ"י השעות שהוקצבו ושוריינו להם, בהתייחס לתוכנית עבודתם (מספר שיעורים ומספר תלמידים) ולא בהתאם לשעות נוכחות ושהייתם במרכז בלבד.

מנהל המרכז התייחס לאמור לעיל ומסר דברים אלה: "לעניין שלוש המורים להם שולם שכר עבור פחות שעות עבודה מהמצויין בכרטיס הנוכחות: שכרם של חברי סגל ההוראה העוסקים בהוראה אישית מחושב לפי מפתח של מספר תלמידים. לעתים שוהים המורים מעבר למכסת השעות או מגיעים מוקדם. מורים אלו אינם מקבלים תוספת שכר.

לעניין המורים שקיבלו שכר עבור שעות עבודה מעבר למצוין בכרטיס הנוכחות: מורה ד' שכחה להחתים כרטיס הנוכחות בתאריך 10.10.02 בכניסתה והחתימה רק ביציאה. שעות עבודתה ביום זה חושבו לצורך שכר עפ"י עבודתה בפועל. בתאריך 17.10.02 שולם למורה שכר עבור שיעור בו נעדר תלמיד ללא הודעה מוקדמת – זו מדיניות המרכז.

בהתייחס למורה ה' – אכן דווח על יותר שעות מעבודתו בפועל, בשל שעות חשבונאית. מזכירת המרכז הונחתה לקזז את השכר עבור השעות העודפות ממשכורתו הבאה של העובד. העובד אמור לקבל שכר עבור 43 שעות (הכוללות שעות לימוד של תלמידים שנעדרו ללא הודעה מוקדמת).

למורה ו' שולם במהלך החודשים נובמבר ודצמבר שכר עבור 2.5 שעות מעל לסך כל השעות שעבד בפועל. זאת, היות ובשנה האחרונה לא התאפשר לבנות לו כיתה סבירה בה 4-6 תלמידים. הואיל ומדובר באחד מותיקי סגל ההוראה במרכז ונגן ראשון בתזמורת הסימפונית חיפה, הוחלט לשמור על היקף העסקתו ולהעניק לו שכר סביר לתקופת בנייה, לשמור על הקשר שנוצר בינו לבין תלמידיו ולא להסתכן בעויבתו."

ב. בכל כרטיסי הנוכחות של חודש ספטמבר נמצאו חתימות ידניות.

חתימות ידניות נמצאו גם בכרטיסים של חודשים אחרים. לדוגמא:

אוקטובר: 3 מורים;

נובמבר: 3 מורים;

דצמבר: 3 מורים.

לשאלת הביקורת מסרה מזכירת המרכז שחל קלקול בשעון הנוכחות בחודש ספטמבר 2002.

בתגובתו לממצאי הביקורת מסר מנהל המרכז כי שעון הנוכחות הישן של המרכז יצא מכלל שימוש ותוקן פעמים רבות במשך השנה – דבר שיצר צורך בחתימות ידניות בכרטיס הנוכחות. לקראת תום שנת הפעילות הותקן שעון חדש.

הנהלת המרכז מבצעת מעקב קפדני אחר מילוי כרטיסי הנוכחות. במקרה של החתמה ידנית ללא סיבה מוצדקת נקראו העובדים לשיחה והוזהרו לבל יישנה הדבר.

- ג. שעות נוכחות של מורה בימי ו' במרכז נרשמו ידנית בכרטיס הנוכחות, באופן קבוע. מזכירת המרכז הבהירה כי הסיבה לכך היא שהחדר בו מצוי שעות הנוכחות סגור בימי ו' ולא ניתן לכן להטביע בו את שעות הנוכחות.
- מנהל המרכז מסר בתגובתו לממצא הנ"ל כי בדק ומצא שבמשך שנים אושר לעובד האמור למלא כרטיס הנוכחות באופן ידני, מאחר ומשרדי המרכז, בהם מצוי שעות הנוכחות, נעולים בימי ו'. בעקבות הביקורת הנחה המנהל לשכפל מפתח החדר בו מצוי השעון, להעמידו לרשות המורה ולוודא שכרטיס הנוכחות ייחתם כנדרש.
- ד. אצל חלק מהמורים לא נמצאה התאמה בין שעות ההוראה שהוקצבו להם מלכתחילה (שעות משוריינות) לבין שעות עבודתם בפועל, עבורן קיבלו שכר. לדוגמא:
- מורה ז' (מורה לקלרינט ומנצחת): אושרו לה 9 שעות לימוד שבועיות (4.5 שעות בבי"ס ארן ו-4.5 שעות ניצוח). בפועל היא הועסקה ב-12 שעות שבועיות (5.5 שעות הוראה בבי"ס ארן ו-6.5 שעות ניצוח). לא נתבקשה הרחבת היקף שעות העסקה מאת החברה למוסדות חינוך.
 - מורה ח': שוריינו לה 4 שעות הוראה שבועיות בבי"ס ניצנים. בפועל – הועסקה ב-6 שעות שבועיות. גם במקרה זה לא נעשה שינוי היקף העסקה באמצעות החברה למוסדות חינוך.
- מזכירת המרכז הסבירה את אי ההתאמה בין שעות ההוראה בפועל לשעות המשוריינות בגמישות התמידית שמתקיימת: תלמידים נושרים ותלמידים מצטרפים, כך שתוכנית ההוראה של המורה משתנה בהתאם.
- בהתייחסה לשני המקרים שצויינו לעיל מסרה המזכירה כי מתוך טעות לא ביקשה הרחבת שעות העסקתן של המורות שאוזכרו לעיל.
- מנהל המרכז אימת את ממצאי הביקורת והוסיף כי בלחץ העבודה לא בוצע שינוי השריון בזמן. לעצם העניין הוא העלה את הדינמיות ו-"אי היציבות" הקיימת במיוחד בתוכנית לימודי הנגינה בבתי"ס, מצב היוצר שינויים בהיקף המשרות של המורים לאורך השנה ומעלה מקום לשקול מחדש את הליך שריון השעות. כל עוד לא הוחלט על השינוי האמור, הוא הנחה את מזכירת המרכז לבצע בקפדנות את נוהל השריון.

היסעים

50. סביב הפעילות במרכז המוזיקה וכחלק בלתי נפרד הימנה מתקיימת מערכת היסעים מבית התלמידים למרכז וחזרה. דמי ההסעה נגבים, מהתלמידים המעוניינים, יחד עם דמי הלימוד, בהוראת קבע בנקאית.

51. עלות הסעה לתלמיד: 26 ₪ עבור הסעה הלך-חזור פעם בשבוע.
ההסעה מתבצעת ע"י חברת הסעות הקשורה בחוזה עם העירייה. תעריף ההסעות הוא על פי החוזה הנ"ל וכן עדכון ההתייקרות.
52. בנוסף עושה המרכז שימוש בשירותים של שתי חברות נוספות לצרכי הסעות מיוחדות של תלמידים (כנסים, קונצרטים, טיולים) ולצרכי הובלת ציוד. גם חברות אלה קשורות בחוזה עם עיריית תל אביב-יפו ותעריפן נקבע על פיו.
53. תקציב ההסעות לשנת 2002 על פי דברי ההסבר לספר התקציב העירוני, נקבע לסך 280,000 ₪. עפ"י נתוני דוח ניצול תקציב לשנת 2002 של החברה למוסדות חינוך, תוקצב סעיף הסעות והובלות בסך 306,000 ₪. ממנו נוצל סך של 283,468 ₪, לפי הפירוט הבא:
- הסעות שוטפות של תלמידי המרכז – 252,681 ₪;
 - הסעות שונות של התלמידים – 17,975 ₪;
 - הסעות מיוחדות והובלות – 12,812 ₪.
54. הוצאות והכנסות בסעיף הסעות שוטפות עפ"י נתוני המרכז למוזיקה לשנת 2002:
- 108 תלמידים עשו שימוש בהיסעים, מהם:
 - 57 – פעמיים בשבוע;
 - 34 – פעם בשבוע;
 - 17 – שונות (תדירות לא קבועה).
- סה"כ עלות ההסעות השוטפות: 252,681 ₪ (ללא הסעות שונות).
סה"כ הסבסוד העירוני: 110,112 ₪.
- בהתייחס לנתונים הנ"ל הדגישו מנהל המרכז ועובדיו את חשיבותה של מערכת ההסעות לקיומו של המרכז, לנוכח מיקומו.
- הביקורת סרקה 23 חשבוניות של ספקי שירותי ההסעות. סכומי החשבוניות תאמו את הנתונים והפרטים עבורם שולמו הכספים לספקים.

הוצאות אחזקה ושונות

55. בדברי ההסבר להצעת תקציב 2002 הקצתה העירייה 140,000 ₪ לסעיף אחזקה וחומרים, ציוד של מרכז המוזיקה (כולל האודיטוריום).
56. החברה למוסדות חינוך תיקצבה סעיף הוצאות אחזקה ושונות ב – 216,900 ₪, לפי הפירוט הבא:
- הוצאות שונות ואחזקה למרכז המוזיקה – 91,600 ₪ (סעיף 362811823);
 - הוצאות אחזקה ושונות לאודיטוריום – 125,300 ₪ (סעיף 363511823).

57. ניצול תקציב "הוצאות אחזקה ושונות" עפ"י נתוני דוח ניצול תקציב לשנת 2002 של החברה למוסדות חינוך, ניצל המרכז 94,211 ₪ מסעיף התקציב הנ"ל ובכך חרג ממנו ב-2,611 ₪. האודיטורים ניצל 106,718 ₪ מהתקציב שעמד על 125,300 ₪.
58. הביקורת סקרה התנועות בחשבון "הוצאות שונות ואחזקה" של מרכז המוזיקה (סעיף תקציבי 362811823) שבספרי החברה למוסדות חינוך. מהסקירה עלה כי כ-28% - 26,859.64 ₪ מסך ההוצאות בסעיף זה היו לצרכי קופה קטנה. לסעיף חשמל (תיקונים ורכישות): 9,612.92 ₪; רכישת ציוד לכלי זמר – 6,818.62 ₪; רכישות חומרי ניקוי – 2,626.01 ₪.
- בבחינת חשבונות קופה קטנה נמצא כי הסכומים וייעודם לא חרגו מגוהלי החברה למוסדות חינוך. לעניין ההוצאות על תיקוני חשמל, החלפת נורות ותיקוני מזגן מסר מנהל האחזקה של המרכז כי תשתיות מערכת החשמל רעועות, אך עלות החלפתן אמורה היתה להיות גבוהה יותר מעלות התיקונים התכופים, זאת – על פי בדיקתו. באולמות המרכז נעשה שימוש במנורות שעלותן גבוהה. כל מתקני המרכז (מבואה, חדרים ואולמות) מוארים בציוד ובנורות שמטבע הדברים מתקלקלים וטעונים החלפה. הוצאות נוספות נגרמות מהצורך בתיקונים תכופים של מערכת מיזוג מיושנת. באודיטורים תאורה גבוהה ומיוחדת שהטיפול בה טעון ציוד מיוחד ויקר.

אינוונטר

59. מחסן הכלים המוזיקליים וספריית התווים מתנהלים ע"י מחסנאית המרכז, העובדת במשרה חלקית בתקן עירוני, ומכהנת גם כספרנית (משרה חלקית בחברת מוסדות חינוך).
60. הכלים מאוחסנים במבנה המרכז, בשלושה אתרים:
- במחסן הצמוד לחדרה של המחסנאית;
 - בחדרון שנוצר מגידור שטח בלובי של המרכז, מתחת למדרגות;
 - בשני חדרים שמאחורי הקלעים של אולם א', כשלאחד מהם יש יציע.
61. המחסן הצמוד לחדרה של המחסנאית פתוח אל החדר בו היא יושבת ומשמש את באי המרכז (תלמידים ומורים) לצילום מסמכים וכו'. המחסנים האחרים אמורים להיות נעולים. בשני ביקורים שערכה הביקורת במקום, דלת המחסן מתחת למדרגות היתה פתוחה (לא נעולה).
62. המחסנאית מנהלת רישומים ממוכנים של כלי המוזיקה, לפי סוגיהם, תוך ציון מיקומם (ב"מרכז" או ב"פרוייקט" – היינו – בבתי"ס). כמו כן נרשמים אצלה הכלים המושאלים לתלמידים ושטרי הביטחון שהופקדו עבורם.

63. המחסנאית מנהלת רישומים של כלי נגינה שנמסרו לתיקון: סוג הכלי, מספרו, תאריך מסירה, סוג התקלה ותאריך ההחזרה. רישומים אלה התנהלו בכתב יד ולדברי המחסנאית היא נהגה להשמידם, לאחר החזרת הכלים מהתיקון.

החל מחודשים נובמבר-דצמבר 2002 מעסיק המרכז מתקן כלים קבוע, המבצע תיקונים במרכז עצמו. באופן זה הכלים אינם מתניידים ולדברי המחסנאית אין צורך בניהול רישומים. לעניין מעקב אחזקת כלי הנגינה מסר מנהל המרכז: עד אפריל 2002 התבצע מעקב באמצעות רישום ידני. לאחר שהוחזר כלי מתיקון, נבדק ונמצא תקין, הושמדו הרישומים. לבקשתו, הותקנה תוספת תוכנה למאגר הנתונים הממוחשב, אשר איפשרה הזנת נתוני מעקב אחזקה של כל פריט.

החל מחודש ספטמבר 2002 נשכר מתקן כלים המבצע תיקונים במרכז. החל מהמועד האמור מתבצע רישום ידני של מעקב תיקונים של כל פריט. התיקונים כיום מתבצעים בחלקם ממש בחדר המחסן ומאחר ואינם יוצאים מן המחסן לא בוצע רישום.

המנהל הדגיש כי הוא מודע לצורך בארגון מחדש של נוהלי מעקב אחזקת כלים וציין כי הנושא יטופל במסגרת ארגון מחדש של מחסן הכלים וספריית התווים.

64. בסיוור שערכה הביקורת במחסני כלי המוזיקה נמצאו מאחורי הקלעים של אולם א' כלים מאוחסנים בצורה מפורזת. לדברי המחסנאית, חלקם ללא שימוש וחלקם בהמתנה לעסקת Trade In (מסירת מספר כלים פגומים תמורת 1-2 תקינים).

בהתייחס לאמור בסעיף זה מסר מנהל המרכז: במחסני המרכז מצויים פריטים רבים שיצאו מכלל שימוש ואשר השמשתם אינה כדאית. בכלים אלה יהיה צורך לטפל בשתי דרכים:

- ביצוע עסקאות Trade In, המאפשרות קבלת כלי חדש או משופץ תמורת מספר כלים לא תקינים.
- פסילת כלים ישנים והוצאתם מאינוונטר הציוד של המרכז, בתיאום עם החברה למוסדות חינוך.

להערכת המנהל, מדובר בפעולה שתצריך ליווי של איש מקצוע בשכר, למשך תקופה ארוכה.

65. הביקורת שאלה את המחסנאית כיצד היא יודעת מיקומם של כלי הנגינה המפורזים בשלושה אתרים במרכז, מה עוד שאינה מציינת ברישומיה את מיקומם הספציפי אלא באופן כללי: "מרכז". המחסנאית השיבה כי היא זוכרת היכן מונח כל כלי והיא בודקת קיומו במקום לפחות פעמיים בשנה.

66. בהתייחסו לאמור בסעיפים 64-65 לעיל מסר מנהל המרכז כי ידוע לו ששיטת אחסון כלי הנגינה מחייבת שינוי. לדבריו, דנים כעת בפתרון להפרדה בין מחסן הכלים לספריית התווים. שינוי זה יחייב רענון של שיטת הרישום והקטלוג. בכוונת המנהל להכין תוכנית עבודה לרענון הספרייה ומחסן התווים, שביצועה יימשך לאורך שתי שנות עבודה.

67. בסיכום ספירת המלאי של מרכז המוזיקה לשנת 2002 (שנת תשס"ג), שהומצא לביקורת, לבקשתה, צויין כי בחזקת המרכז היו 663 כלי נגינה. מתוכם: 477 – כלי נשיפה; 126 – כלי מיתר; והיתר כלי הקשה ועוד 9 מערכות תופים. 270 מתוך 663 כלי הנגינה הושאלו בשנת 2002 לתלמידי המרכז ולמוריו.

68. כלים חסרים:

- א. כלים שהושאלו לתלמידים ולא הוחזרו: 5 תופים ואורגנית אחת. (ראה סעיף 35 לעיל).
- ב. כלים שלא נמצאו במחסן:
- 1 סקסופון
 - 1 טרומבון שנמסר למתקן כלים בשנת 1992 ומאז לא נמצא.
 - 1 צ'לו – הועבר למרכז ברבור בשנת 1996.
- בתאריך 24/3/03 הנושא הועבר לטיפול החברה למוסדות חינוך לאחר פניות בע"פ ובכתב שנעשו לגורמים הנ"ל.

רישוי עסקים

69. במהלך עריכת הביקורת במרכז המוזיקה עלה כי מונפק לו, מדי שנה, רשיון לניהול עסק, בעבורו הוא מחוייב בתשלום אגרה, למרות היותו מתקן עירוני.

70. הביקורת פנתה למנהל אגף רישוי עסקים בשאלת הבהרה: האם מרכז המוזיקה, כמתקן עירוני, מחוייב בתשלום עבור הרשיון המונפק לו. היה והוא פטור, מה האסמכתא לפטור והאם הפטור כרוך בהגשת בקשה מיוחדת או שהוא ניתן באופן אוטומטי למתקן עירוני.

71. להלן עיקרי תשובתו של מנהל האגף:

" האולם בו מדובר חייב לעבור הליך רישוי מלא ולקבל את אישורי כל נותני האישור על פי חוק רישוי עסקים. על פי החוק אין העירייה מחוייבת להנפיק עבור עצמה את הרשיון עסק. מאחר והמתקנים עברו את כל הדרך ועמדו במטלות, אנו מנפיקים להם רשיון עסק וזאת בין השאר כדי שיוכלו להציגו בפני גופים או מוסדות אשר דורשים רשיון עסק כתנאי לביקור או שימוש באולם. על פי החוק, בטופס הרשיון כתוב שאין לו תוקף כל עוד לא שולמה תמורתו ... אך מצד שני אין כל הגיון להעביר כסף עבור האגרה מתקציב עירוני לאותו תקציב עירוני ובמיוחד שהכסף אינו הולך למינהל הנדסה אלא חוזר לעוגה העירונית הכוללת. קיצורו של דבר אנו מודיעים למוסדות עירוניים כי אינם חייבים לשלם את האגרה, אך יכולה להיות גם פרשנות אחרת".

72. בחודש יולי 2003 פנתה הביקורת ליועמ"ש לעירייה וביקשה חוות דעתו בדבר חיובו של מתקן עירוני הטעון רשיון לניהול עסק בתשלום אגרה בגין הרשיון האמור. עד למועד סיום כתיבת הדוח (חודש ספטמבר 2003) לא התקבלה חוות הדעת המבוקשת.

ארנונה

73. המרכז למוזיקה אינו משלם מסי ארנונה לעירייה. מדי שנה המרכז מחוייב במסי ארנונה ובפעולה חשבונאית הוא מזוכה בלוויית הערה: "פטור לנכס עירוני".
74. הביקורת ביקשה לעמוד על הסיבות החוקיות לפטור האמור ופנתה בעניין זה אל סגן גזבר העירייה; אל מנהל האגף לחיובי ארנונה; אל רכז תעריפים והכנסות באגף התקציבים ואל סגן בכיר ליועמ"ש לעירייה.
- א. סגן הגזבר מסרה לביקורת כי הבסיס החוקי לאי תשלום ארנונה ע"י מתקנים עירוניים אינו ידוע לה אך זהו הסדר מקדמא דנא. נראה לה הגיוני שפוטרים גוף עירוני מתשלום כדי שלא יהיה צורך להעביר כספים מכיס לכיס.
- ב. מנהל האגף לחיובי ארנונה מסר כי אין מדובר בפטור מתשלום ארנונה, אלא בביצוע פעולה חשבונאית של חיוב וכנגדו זיכוי, שכן העירייה אינה משלמת לעצמה מסים.
- ג. רכז התעריפים וההכנסות מסר לביקורת כי בזמנו חוייבו מוסדות העירייה בארנונה ושילמו מס זה (לאחר ניכוי מסויים כמוסד ציבורי). למיטב זכרונו, לפני 4-5 שנים, בעקבות ביקורת של רואי חשבון מטעם משרד הפנים, ניתנה חו"ד לעירייה שאין צורך להמשיך ולפעול כאמור לעיל, דבר שיש בו משום "ניפוח חשבונאי" ולכן היום – המתקן העירוני מחוייב בארנונה כנכס עירוני ומאידך הוא מזוכה – וכל זה לא נכנס לתקציב העירוני. בנוסף – אין שום הגיון שהעירייה תשלם לעצמה.
- במסגרת אימות ממצאי הביקורת מסר רכז תעריפים והכנסות: "שיטת החיוב והתקצוב בנושא הארנונה שונתה בשנת 1995. החל משנה זו לנכס עירוני קיים במערכת הגבייה חיוב וביטול חיוב. בתקציב העירייה הופסק, במקביל, תקצוב היחידות לנושא זה".
- ד. סגן בכיר ליועמ"ש לעירייה מסרה:
- ❖ אין בחוק פטור לעירייה מארנונה;
 - ❖ בעירייה נוהגים לחייב מתקנים עירוניים בארנונה ולזכותם – כפעולה חשבונאית בלבד, כדי שלא ייצא שכסף משולם ממוסד עירוני אחד למשנהו;
 - ❖ עפ"י הפסיקה, על החיוב לחול על בעל החזקה שזיקתו קרובה ביותר לנכס.

מסקנות

75. מרכז המוזיקה הוא אחד מענפי החינוך הבלתי פורמלי בו העירייה משקיעה מעל מיליון ש"ח מתקציבה (כולל שכר עובדים), בעיקר משיקולים ערכיים, למטרות רווחה וחינוך.
76. העובדה שלכ-40% מתלמידי המרכז מתאפשר ללמוד הודות לתעריפים המוזלים ולהנחות שמציע המרכז משמשת הוכחה לכך שהמרכז מצליח להרחיב מעגל פעילותו ולהפכו לנחלתם של רבדים רחבים באוכלוסייה.
77. העירייה מתקצבת את פעילות המרכז על פי יעדים שנקבעים על ידה בדברי ההסבר לספר התקציב העירוני. אולם, כפי שעולה מממצאי הביקורת, היא אינה מפקחת ואינה מקפידה על כך שהחברה למוסדות חינוך תיעד את התקציב, המועבר אליה מהעירייה, על פי אותם סעיפים וסכומים כפי שנקבעו על ידי העירייה – אלא מסתפקת בכך שהחברה לא חורגת מהתקציב המאושר.
- החברה למוסדות חינוך מייעדת את התקציב המועבר אליה מהעירייה על פי יעדים וסכומים שלא עומדים בהתאמה מלאה לכתוב בדברי ההסבר לספר התקציב העירוני אלא, כדברי סמנכ"ל החברה: "בהתאם למצב בשטח". ממצב עובדתי זה עולות שתי מסקנות אפשריות:
- א. הגורמים האחראיים במינהל החינוך ובמינהל הכספים מתקצבים את מרכז המוזיקה, מדי שנה, באופן רוטיני, בהפחתה שיטתית של אחוז מסויים ממנו ומתוך אי ראייה או אי הכרה של הצרכים האמיתיים של המרכז ("בהתאם למצב בשטח").
- אז:
- ב. הגורמים האחראיים במינהל החינוך אינם מתעניינים כלל "במצב בשטח" (הוצאות והכנסות כאחד), כפי שבא לידי ביטוי בדוחות ניצול תקציב של החברה למוסדות חינוך, במשך השנים. לעניין זה ראה: תקצוב סעיף הפעלת חוגי מוזיקה ללא קשר להוצאות בפועל ותקצוב הפעלת האודיטוריום בלא קשר לרווחים ממנו במשך השנים (סעיף 17 ג - ד בפרק הממצאים).
78. ממצאי הביקורת בלט במיוחד היעדר המעורבות המתבקשת ממנהל המחלקה למוזיקה ואמנויות הבמה, בפעילות המרכז בכלל ובנושאים תקציביים-כספיים בפרט:
- א. לא הונהגו דיווחים תפעוליים תקופתיים מאת מנהל המרכז אל מנהל המחלקה ולא נמצאו נהלים בדבר חובת דיווח זו.
- מנהל המחלקה אמנם מסר שהוא נוהג לבקש דיווח חצי שנתי, אך לא הציג לביקורת דיווחים כאלה.
- ב. לא קויים קשר של מנהל המחלקה עם המרכז באמצעות ביקורים תקופתיים מסודרים ולא נמסר לביקורת על קיומו של נוהל בנושא זה.

ג. מנהל המחלקה לא דווח באופן שגרתי על ניצול התקציב מטעם החברה למוסדות חינוך. לביקורת לא נמסר על הפעמים בהם דרש המנהל דיווח על הניצול התקציבי. הקשר הפיזי הקלוש והיעדר נהלים לדיווחים תפעוליים וכספיים הפכו את המרכז למוסד אוטונומי כשרמת הפיקוח והבקרה, כולל בקרת איכות, הנדרשת מצד המחלקה העירונית האחראית – רופפת.

79. המעורבות העירונית שבאה לידי ביטוי בתפעול המרכז התמקדה בעיקר בסמכות הבלעדית:

- לקביעת תעריפי דמי הלימוד וההנחות מהם
- לקביעת שכר מדריכים (עפ"י טבלת שכר עירונית)
- להעלאת תעריף שכר המדריכים – ועדת חריגים עירונית
- לאישור בקשות לרכישת טובין בסכומים מעל 7,000 ₪

מעורבות זו, שיש בה משום שליטה על הנושא הכספי, בבחינת "שמירת היד על הברז", עלולה להיות בעייתית בחלקה, ככל שהיא נוגעת לקביעת שכר מדריכי המוזיקה ושינויו באמצעות ועדת חריגים עירונית. המעורבות העירונית במקרה זה, יש בה, לדעת הביקורת, כדי ליצור זיקה לכאורה בין המדריכים, שהם עובדי החברה למוסדות חינוך, לבין העירייה. וזאת למרות ההצהרה עליה חותם כל מדריך בתחילת עבודתו, לפיה ידוע לו כי החברה היא מעבידו הבלעדי.

80. מבנה מרכז המוזיקה ברח' שארית ישראל 10 משמש מקום לימוד רק למחצית מתלמידי המרכז (221 תלמידים). המחצית האחרת לומדת בשלוחות שבבתי"ס.

לנתונים אלה השלכה על מידת ניצול מתקני המרכז לעומת פוטנציאל הניצול שלהם. לביקורת הוסבר שפריסת הפעילות לשלוחות הינה בגדר אילוץ, בשל הקושי בנגישותם של התלמידים הצעירים למרכז ביפו (בעיית מיקום).

81. בחינה מדגמית של ניהול הרישומים במרכז בכל הנוגע לחיוב בדמי לימוד, לזיכוי בהנחות ולדיווח על שעות העסקה של מדריכי מוזיקה העלתה חריגות מהוראות העירייה, רישומים לא מעודכנים ודיווחים שאינם תואמים את רישומי כרטיסי הנוכחות:

א. דמי לימוד:

- תלמידים שאינם תושבי ת"א קיבלו הנחות – בניגוד להמלצות ועדת התעריפים שאושרו ע"י ועדת כספים.

- המרכז העניק הנחות מוסדיות בגובה 50% במקום 30% - לפי אישור ועדת כספים. עובר לעריכת הביקורת נמסר ע"י רכז תעריפים והכנסות כי נפלה טעות בפרוטוקול ועדת תעריפים והעניין תוקן. במסמך התעריפים החדש לשנת תשס"ד, שהובא לאישור ועדת הכספים בתאריך 24/6/03, נקבעה ההנחה המוסדית ל-50%.

- הרישומים הממוכנים של המרכז לא היו תמיד מעודכנים באשר לתעריפי התשלום האמיתיים (ששולמו בפועל) ולמהות ההנחה שניתנה או לפטור שניתן מדמי לימוד וכו'.
 - במקרה אחד נמצא שתלמיד המשיך לקבל הנחת "אח" למרות שאחיו הפסיק ללמוד במרכז. מזכירת המרכז מסרה לביקורת שהיתה טעות והיא תוקן מיידית – התלמיד יחוייב בדיעבד בעבור מלוא דמי הלימוד.
- ב. שכר מדריכים:
- נמצאו אי התאמות בין שעות הנוכחות הרשומות בכרטיס הנוכחות לבין השעות שדווחו לחברה למוסדות חינוך ושלפיהן חושב שכרם.
 - נמצאו חתימות ידניות בכרטיסי נוכחות.
 - נמצאו שני מקרים של אי התאמות בין שעות ההוראה ששוריינו ואושרו למדריכים לבין שעות עבודתם בפועל, עליהן דווח לחברה למוסדות חינוך ובעבורן קיבלו שכר. במקרים אלה לא קויים הנוהל ולא התבקשה הרחבת היקף שעות העסקת המדריכים מאת החברה למוסדות חינוך.
82. הרישומים בכל הנוגע להנחות, לתעריפים, לדיווחים בדבר שעות עבודה של מדריכים וכו' מטופלים ע"י מזכירת המרכז. האחריות לנכונות הרישומים ולעדכנותם, במערכת הממוחשבת של המרכז, היא של מנהל המרכז, הנושא באחריות הכוללת.
83. אי ההתאמה שהתגלתה בין דיווחי המרכז למוזיקה לבין דיווחי החברה למוסדות חינוך, ביחס להכנסות מדמי לימוד ומהשכרת מתקני המרכז נראית בלתי תקינה, שכן החברה מדווחת ע"י המרכז ומנהלת את חשבונותיו.
- מנהל המרכז נימק את קיומה של אי ההתאמה בעיקר באופן רישום ההכנסות וניתובן לסעיפי הכנסות שונים במרכז ובחברה.
- למרות ממצאי בדיקתו המחודשת, לפיהם צומצמו, לדבריו, הפרשי אי ההתאמה, עדיין היא נותרה עומדת על כ-9,000 ₪, שלא נמצא להם הסבר.
84. אופן אחסון כלי הנגינה במרכז, רישומם ושמירתם לא נמצאו תקינים וראויים. עובדת חסרונם של 9 כלי נגינה מהאינוונטר מדברת בעד עצמה. יודגש כי הטיפול בנושא הופקד בידי מחסנאית המרכז ללא הוראות נוהל או הנחיות כתובות.
85. על אף האמור לעיל, הביקורת בדעה כי המרכז מופעל ועובדיו מתפקדים ברמת סבירות גבוהה, מתוך מוטיבציה ורצון כן להרחיב פעילותו, להגדיל רווחיותו והכל – במטרה להעניק את החינוך המוזיקלי הטוב ביותר לתלמידיו.

86. בשולי הדברים תצויין העובדה התמוהה כי נתונים על נכס עירוני כמו מרכז המוזיקה האודיטוריום לא היו בידי אגף נכסי העירייה.

המלצות

87. ניהול ותפעול המרכז למוזיקה ע"י החברה למוסדות חינוך הפכו אותו לגוף כמעט אוטונומי, מה עוד שבהיעדר נהלים בדבר חובת דיווח תפעולי וכספי, המרכז לא היה חייב לדווח למחלקה העירונית האחראית על פעילותו כלל ועיקר.

88. מצב זה ענה במידה רבה על מטרות העירייה בהעברת הניהול לחברה למוסדות חינוך, שכן כך הושג ניהול תוך גמישות, תגובה מהירה, אוטונומיה ודינמיות בקליטת עובדים, פיטוריהם, ועוד.

89. עם זאת, מדובר במתקן עירוני שהעירייה מתקצבת. הביקורת בדעה שמן הראוי שגורמי העירייה האחראים, כפי שייקבע ע"י הנהלת העירייה, יקפידו שהכספים המועברים על ידה לחברה למוסדות חינוך, עפ"י יעדים שנקבעים על ידה מראש, ייועדו ע"י החברה בהתאם. כלומר: היעדים והסכומים בצידם שקבעה העירייה מבטאים את רצונה ולדעת הביקורת הם מחייבים באופן בסיסי. החברה רשאית לאחר מכן, על בסיס תנאי חוזה ההתקשרות עם העירייה, לבצע העברות תקציב מפעולה לפעולה, בתנאי שתיידע את העירייה בעניין.

90. היה ויעדי התקצוב העירוני וסכומיהם ימצאו כלא עדכניים או כאלה שאינם עונים על צרכי המרכז, על מנהל אגף קהילה, נוער וספורט ו/או מנהל מינהל החינוך, התרבות והספורט לבחון עדכונם ושינויים, כל עוד שאין בכך כדי לסתור את מטרות העירייה וערכיה. לעניין זה מומלץ שאגף התקציבים ייתן דעתו, בטרם הכנת תקציב המרכז, למגמות העולות מהדיווחים של החברה למוסדות חינוך על ניצול תקציב המרכז, הוצאות והכנסות כאחד.

91. על מנהל המחלקה למוזיקה לשמור על קשר הדוק יותר עם המרכז, באמצעות ביקורים תקופתיים מוסדרים, קבלת דיווחים תפעוליים וגילוי עירנות לצד הכספי. כך יתאפשר לו לבצע את תפקיד ההערכה והבקרה של המרכז בצורה טובה יותר, וגם לדאוג שמדיניות העירייה תיושם בפעילות השוטפת של המרכז.

92. על מנהל המרכז למוזיקה, בשיתוף עם המחלקה למוזיקה ואמנויות הבמה, להכין נוהלי עבודה כתובים וברורים שיסדירו הקשר בין המחלקה למרכז (חובת דיווחים, ביקורים, תוכניות עבודה וכו') וכאלה שיסדירו את העבודה מהפן המקצועי, היינו: הן נהלים הקשורים לצד הפדגוגי והן לצד הניהולי של האינטוונטר, אחסון ושמירת כלי הנגינה וכו'. מעבר לנוהל התקין יש לפעילויות בתחומים האמורים היבטים כספיים לא מבוטלים.

93. המרכז רשאי להעניק הנחות מדמי לימוד, בהתאם להוראות העירייה, באופן דווקני. אין מקום לפרשנויות מקומיות. היה ויש צורך או נכונות להעניק הנחות לתלמידים שאינם תושבי ת"א – יש להביא זאת להחלטת הגורמים המוסמכים בעירייה ורק לאחר מכן ליישם בשטח.
94. האחריות לנכונות ולעדכנות הרישומים במערכת המרכז הממוחשבת בכל הנוגע להנחות, לתעריפים, לדיווחים בדבר שעות עבודה של מדריכים וכו', היא של מנהל המרכז. מדובר בענייני כספים שהזירות יפה להם ועל המנהל לבדוק, מדגמית ותקופתית, את הפעולות הנזכרות לעיל, המתבצעות בפועל ע"י המזכירה.
95. את הטיפול בשכר המדריכים, העלאת תעריף שכר – ועדת חריגים (כולל מיקום הוועדה), יש להעביר לחברה למוסדות חינוך. זאת – על מנת למנוע אף מראית עין של זיקה בין המדריכים, שהם עובדי החברה, לבין העירייה.
96. לעניין סוגיית רישוי העסקים וחובת תשלום האגרה בגינו, הביקורת מציינת:
- א. למרות שהביקורת פנתה אל היועמ"ש לעירייה, לא טרח האחרון להשיב ולהעביר חוות דעתו בנושא, עד למועד סיום כתיבת הדוח.
- ב. מן הראוי היה שהיועמ"ש לעירייה יביע חוות דעתו המקצועית בנדון, בעיקר לצורך הנחיית האגף לרישוי עסקים.
97. בהתייחס להמלצה הקבועה בסעיף 95 לעיל מסר מנהל האגף לקהילה, נוער וספורט שההמלצה מיושמת: הטיפול בשכר המדריכים הינו בידי החברה למוסדות חינוך, דיון בנושא "חריגים" מתקיים במשרדה ובראשות נציגיה. נציגי העירייה משתתפים כממליצים מקצועיים.
98. עובר לדיון בדוח הביקורת בלשכת הסמנכ"ל לתכנון התקבלה חו"ד של היועמ"ש לעירייה בסוגיית רישוי עסקים (סעיף 96 לעיל). עפ"י חו"ד זו:
- א. אין חובה להוציא למתקן עירוני רשיון פורמלי, למרות שעליו לעמוד בכל התנאים והדרישות על פי חוק רישוי עסקים, כאילו היה חייב ברשיון שלא כמוסד עירוני.
- ב. באשר לחובת תשלום אגרת רשיון, עפ"י תקנות רישוי עסקים (הוראות כלליות) התשס"א – 2000 בגין כל בקשה לרשיון עסק קיימת חובת תשלום אגרת רשיון, היינו: האגרה היא עבור "הבקשה לרשיון עסק". הרי שכל מוסד או מתקן עירוני הטעון רישוי עסק, חייב בתשלום האגרה, גם אם בפועל לא מוצא לו רשיון אלא הוא רק עומד בכל התנאים והדרישות הקבועים בחוק.
- היועמ"ש לעירייה הוסיף כי מאחר ותשלום האגרה הוא למעשה העברה כספית "מכיס לכיס" של אותו גוף (עירייה), ייתכן וניתן לבצע פעולה חשבונאית מתאימה של חיוב וזיכוי תקציבי מאגף למשנהו, כמקובל לגבי חיובים דומים באגרות חוקיות אחרות.